

3. Ogólne ćwiczenia podsumowujące po wykonanym tłumaczeniu

Poniższe ćwiczenia o charakterze ogólnym zostały opracowane do zastosowania we wszystkich dialogach i monologach IVY.

Ćwiczenia te powinny być wykonywane po zakończonym przygotowaniu i wykonaniu tłumaczenia danego monologu lub dialogu. Tym samym zachęca się Ciebie do zastanowienia się nad skutecznością (bądź nie) Twojego przygotowania, nad Twoimi umiejętnościami tłumaczeniowymi i samym zadaniem. Dokonanie oceny wykonania ćwiczenia może pomóc Ci dostrzec, nad czym jeszcze musisz popracować i w jaki sposób możesz poprawić ogólną jakość tłumaczenia.

3.1. Ocena przygotowania

Przypomnij sobie, w jaki sposób przygotowywałeś/-aś się do ćwiczenia i czy to przygotowanie ułatwiło Ci jego wykonanie. Dzięki temu dowiesz się, czy nad czymś musisz jeszcze popracować, i zrozumiesz, co zrobić, aby następnym razem być lepiej przygotowanym do wykonania zadania.

Ocena wykorzystania streszczenia

Po zakończonym tłumaczeniu spójrz jeszcze raz na streszczenie zadania tłumaczeniowego i zastanów się, czy zawiera ono informacje, które pominąłeś/pominęłaś lub które mogłeś/-aś przygotować przed tłumaczeniem. Oceń skuteczność swojego przygotowania, biorąc pod uwagę następujące aspekty:

- mówca/mówcy i relacja między nimi;
- długość nagrania;
- cel komunikacji;
- charakterystyka języka użytego przez mówcę;
- funkcje komunikacyjne, które dany monolog/dialog spełniał.

Jeżeli sprawdziłeś/-aś nazwy firm/organizacji i miejsc, osoby, wydarzenia wspomniane w streszczeniu, czy ułatwiło to wykonanie ćwiczenia? Jeżeli tak, w jaki sposób posiadanie tych informacji pomogło w wykonaniu zadania? Jeżeli nie, czym było to spowodowane (np. informacje te nie pojawiły się w nagraniu lub nie były informacjami kluczowymi w dialogu/monologu)?

Czy wyciągnięte wnioski dotyczące Twojego przygotowania do wykonania ćwiczenia sprawiają, że zaczniesz w inny sposób opracowywać kolejne zadania?

Ocena przygotowania tematycznego

Oceń swoje przygotowanie tematyczne, biorąc pod uwagę następujące aspekty:

- Jak bardzo czułeś się przygotowany/-a przed wykonaniem ćwiczenia (np. czy wiedziałeś/-aś, że jesteś dobrze przygotowany/-a)?
- Jak skuteczne było Twoje przygotowanie (np. czy pomogło podczas wykonywania zadania; czy byłeś pewny/-a swojej wiedzy z danej dziedziny; czy pewne rzeczy można było opracować dokładniej, przygotowując się do ćwiczenia)?
- Czy w monologu/dialogu pojawiły się informacje, dziedziny, których nie opracowałeś/-aś? Jeżeli tak, to czy jakkolwiek fragment streszczenia mógł zasugerować Ci, że taka informacja się pojawi?

Czy wyciągnięte wnioski dotyczące Twojego przygotowania tematycznego sprawiają, że zaczniesz w inny sposób opracowywać kolejne zadania?

Ocena opracowania słownictwa (słowa, terminy, wyrażenia)

Oceń sposób, w jaki opracowałeś/-aś słownictwo (słowa, terminy, wyrażenia) przed wykonaniem ćwiczenia, biorąc pod uwagę następujące aspekty:

- Jak skuteczne było Twoje przygotowanie (np. czy pomogło podczas wykonywania zadania; czy byłeś/-aś pewny/-a, że uda Ci się uchwycić/przywołać główne myśli, że będziesz w stanie poprawnie użyć sprawdzonych wcześniej słów, terminów i wyrażeń oraz, że rozumiesz, w jakich kontekstach mogą być one używane)?
- Czy w ćwiczeniu pojawiły się jakiegokolwiek słowa, terminy lub wyrażenia, których nie znałeś/-aś? Jeśli tak, dodaj je do glosariusza oraz sprawdź ich znaczenie i użycie, aby móc ich używać w przyszłości.
- Czy słowa, terminy lub wyrażenia, które pojawiły się w ćwiczeniu, zostały użyte w takim znaczeniu, które wcześniej znalazłeś/-aś? Jeżeli zostały one użyte inaczej, pojawiły się w innym kontekście lub ciekawych kolokacjach, dodaj te informacje do glosariusza.

Czy wyciągnięte wnioski dotyczące opracowania przez Ciebie słownictwa sprawiają, że zaczniesz w inny sposób opracowywać kolejne zadania?

3.2. Ocena umiejętności tłumaczeniowych

Zastanów się, w jaki sposób umiejętności, będące częściami składowymi procesu tłumaczenia, mogą wskazać Twoje mocne i słabe strony, a więc to, w czym czujesz się pewnie, a co podczas wykonywania ćwiczenia sprawia Ci problemy lub jest dla Ciebie wyzwaniem oraz co możesz zrobić, aby poprawić ogólną jakość tłumaczenia.

Ocena rozumienia tekstu w języku źródłowym

Oceń ćwiczenie tłumaczeniowe, które właśnie wykonałeś, biorąc pod uwagę następujące aspekty:

- Czy łatwo/trudno było Ci zrozumieć mówcę? Czym było to spowodowane? Weź pod uwagę szybkość mówienia; charakterystykę języka; sposób przedstawienia informacji (czy były one podane w sposób logiczny, czy może kolejność ich przedstawienia nie była logiczna; czy użycie spójników przez mówcę pomogło Ci dostrzec zależności pomiędzy głównymi myślami).
- Czy łatwo/trudno było Ci zrozumieć sens? Jak poradziłeś/-aś sobie ze zrozumieniem bardziej skomplikowanych idei (np. odtwarzając plik jeszcze raz, zatrzymując nagranie, notując i tym samym skupiając całą energię na zrozumieniu informacji)? Czy ponownie użył(a)byś tej taktyki, czy może zastosował(a)byś inną strategię, umożliwiającą zrozumienie bardziej skomplikowanych idei?
- Czy w tekście pojawiło się cokolwiek, czego zupełnie nie byłeś/-aś w stanie zrozumieć? Dlaczego nie udało Ci się zrozumieć tego, co zostało powiedziane (np. informacje były zbyt skomplikowane; padły słowa lub terminy, których znaczenia nie znałeś/-aś; nagranie było zbyt ciche/niewyraźne)? Jak poradziłeś/-aś sobie z tymi problemami podczas tłumaczenia? Czy wykonując kolejne ćwiczenie użył(a)byś tej samej taktyki, czy może zastosował(a)byś jakąś inną strategię?

Ocena umiejętności przewidywania

Oceń próbę przewidzenia, co mówca/-y następnie powie/powiedzą.

- Czy zazwyczaj udało Ci się zgadnąć, co mówca powie w kolejnej części nagrania?
- Jeżeli tak, co pomogło Ci przewidzieć kolejne słowa mówcy (np. poszczególne słowa, funkcje komunikacyjne, Twoja wiedza ogólna)? Jeżeli nie, czy jesteś w stanie ocenić, dlaczego nie udało Ci się tego przewidzieć (np. nielogiczna kolejność przedstawienia informacji, zaskakujące elementy wypowiedzi)?

Ocena sporządzonych notatek

Oceń notatki, które sporządziłeś/-aś, wykonując zadanie tłumaczeniowe. Weź pod uwagę:

- Czy po jakimś czasie wciąż jesteś w stanie odczytać swoje notatki? Jeżeli tak, co powoduje, że jest to możliwe (np. używasz dobrze Ci znanych symboli/skrótów; wiesz, dlaczego w taki a nie inny sposób zapisałeś/-aś informacje; zależności pomiędzy informacjami/fragmentami nagrania są dla Ciebie jasne)? Jeżeli nie, jakie cechy Twoich notatek sprawiają, że trudno jest Ci teraz z nich skorzystać (np. używasz symboli wymyślonych ad hoc w trakcie wykonywania ćwiczenia; nie możesz doczytać się tego, co napisałeś/-aś; zależności pomiędzy informacjami są niejasne)?
- Czy zanotowałeś/-aś zbyt wiele/za mało?
- Ile czasu zajęło Ci notowanie i czy spowolniło to produkcję tekstu docelowego?
- Czy pewne rzeczy zanotowałeś/-aś niepotrzebnie? Dlaczego zanotowanie niektórych informacji nie było konieczne?

- Czy coś, czego nie zanotowałeś/-aś podczas ćwiczenia, powinno być zapisane? W jaki sposób niezapisanie informacji wpłynęło na wykonanie zadania (np. czy zapomniałeś/-aś przetłumaczyć tego na język docelowy; czy oddałeś/-aś tę informację niepoprawnie w tłumaczeniu)?
- W jakim języku sporządzałeś/-aś notatki? Zastanów się, czy notowanie w tym języku jest *dla Ciebie osobiście* skuteczną strategią.

Na podstawie swoich wniosków i obserwacji, dokonaj ogólnej oceny swojej umiejętności notowania. Czy coś zrobił(a)byś inaczej podczas wykonywania kolejnych ćwiczeń? Jeżeli tak, w jaki sposób zamierzasz wprowadzać tę zmianę w życie, aby móc ją wykorzystać, wykonując kolejne zadanie tłumaczeniowe?

Posłuchaj jeszcze raz dialogu/monologu i popraw swoje notatki. Następnie zastanów się, jakie wprowadziłeś/-aś poprawki i dlaczego.

Posłuchaj dialogu/monologu po raz trzeci i stwórz bardziej zwięzłą formę notatek. Porównaj pierwotną/poprawioną wersję notatek z tą skróconą. Jakie są główne różnice pomiędzy nimi?

Ocena produkcji tekstu docelowego

Oceń swoje tłumaczenie. Weź pod uwagę:

- W czym czułeś/-aś się pewnie, a co sprawiało Ci problemy (np. używanie poprawnych odpowiedników słów, terminów i wyrażeń w języku docelowym; wyrażanie myśli i idei w języku docelowym).
- Jeżeli tłumaczyłeś/-aś dialog, jak porównałbyś tłumaczenie na jeden język z tłumaczeniem na drugi język? Jeżeli tłumaczenie na jeden z języków sprawiało Ci większy problem niż tłumaczenie na drugi język, jak mógłbyś/mogłabyś poprawić jakość tłumaczenia (np. poprzez skupienie się na gramatyce, słownictwie, funkcjach komunikacyjnych)?
- Czy rejestr językowy i styl, którego użyłeś/-aś, był odpowiedni dla publiczności i pasował do kontekstu?
- Czy czułeś/-aś, że odpowiednio operujesz głosem (np. czy czułeś/-aś, że tempo mówienia jest odpowiednie lub zbyt szybkie/wolne; czy mówiłeś/-aś za głośno/cicho)?

Na podstawie swoich refleksji, jak myślisz, w jaki sposób możesz poprawić jakość swojego tłumaczenia?

3.3. Ogólna ocena jakości tłumaczenia

Korzystając z powyższych kryteriów oceny lub podobnych kryteriów (np. używanych na Twojej specjalizacji tłumaczeniowej do oceny egzaminów/ćwiczeń tłumaczeniowych), oceń jakość swojego tłumaczenia lub tłumaczenia jednego z Twoich kolegów:

[Dodaj odpowiednie kryteria oceny]